

**Навчально-науковий гуманітарний інститут
Кафедра англійської філології і перекладу**

ЗАТВЕРДЖУЮ

Завідувач кафедри _____ Сидоренко С.І.
« _____ » _____ 2017 р.

**ПИТАННЯ ДЛЯ ПІДГОТОВКИ
ДО МОДУЛЬНОЇ КОНТРОЛЬНОЇ РОБОТИ № 1
З ДИСЦИПЛІНИ «ВСТУП ДО МОВОЗНАВСТВА»**

1. Мовознавство – наука про мову. Значення мовознавства як науки.
2. Місце мовознавства в системі наук.
3. Методи і принципи дослідження мовного матеріалу.
4. Мова і суспільство.
5. Суспільна природа мови і мовної діяльності.
6. Функції мови.
7. Загальнонародна мова та її диференціація.
8. Територіальна і соціальна диференціація мови.
9. Літературна мова. Стилї мови та їх різновиди, ознаки стилю.
10. Поняття про соціолінгвістику.
11. Мова і мислення.
12. Мова і мовлення.
13. Мова як особлива знакова система.
14. Система і структура мови. Ієрархія мовної будови. Синтагматика і парадигматика.
15. Основні одиниці мови та їх функції.
16. Синхронія і діахронія.
17. Письмо і його відношення до мови. Основні етапи розвитку письма.
18. Піктографія, ідеографія і фонографія. Поняття про палеографію.
19. Виникнення й використання основних алфавітів.
20. Графіка, орфографія та її принципи.
21. Основні віхи (етапи) в розвитку мовознавства.
21. Фонетика як лінгвістична дисципліна. Три аспекти вивчення звуків. Артикуляційна база.
22. Звукова будова мови. Класифікація голосних.
23. Звукова будова мови. Класифікація приголосних.
24. Зміни звуків у потоці мовлення. Комбінаторні звукові зміни.
25. Зміни звуків у потоці мовлення. Позиційні зміни.
26. Чергування звуків та їх класифікація. Поняття про фонетичний закон.
27. Орфоепія. Транскрипція і транслітерація.
28. Лінгвістичний (функціональний) аспект у вивченні звуків. Поняття фонем. Фонема та її функції. Виділення фонем. Фонема та її алофони. Фонологічна система.
29. Силабічна підсистема фонетичної системи мови. Склад. Дифтонги.
30. Просодична підсистема фонетичної системи мови. Наголос. Інтоніяція.
31. Лексична підсистема семантичної системи. Основні аспекти дослідження лексики. Слово як одиниця мови. Денотативні, сигніфікативні, конотативні значення.
32. Семантична класифікація лексики. Поняття лексико-семантичного поля. Лексико-семантичні категорії (полісемія, антонімія, синонімія, омонімія, паронімія).
33. Історичний розвиток значення слова: спеціалізація і генералізація (розширення і звуження значення слова), транспозиція, девальютація, евфемізація і табу.
34. Словниковий склад мови. Активна і пасивна лексика. Професіоналізми, діалектизми, екзотизми, жаргонізми, арготизми. Термін та його ознаки.

35. Історичні зміни у словниковому складі: архаїзми, історизми, неологізми.
36. Фразеологія. Класифікація та джерела фразеологізмів.
37. Лексикографія. Типи словників.
38. Граматичне значення. Граматична форма. Граматична категорія.
39. Морфема. Види морфем. Морфологічний та синтаксичний словотвір.
40. Синтетичні способи вираження граматичних значень.
41. Частини мови: критерії виділення, характеристика.
42. Поняття словосполучення, типи словосполучень. Синтаксичні зв'язки та їх найважливіші типи (узгодження, керування, прилягання, координація, інкорпорація, ізафет).
43. Речення та його ознаки. Граматичне та актуальне членування речень.
44. Мова як історична категорія. Статика і динаміка мови. Функціонування і розвиток мови.
45. Проблема походження мови.
46. Гіпотези і теорії походження мови.
47. Закономірності розвитку мов. Позамовні, зовнішні і внутрішні мовні чинники розвитку мови, причини мовних змін. Диференціація та інтеграція – основні процеси розвитку мов.
48. Взаємодія мов (мовні контакти) і різні «страти» (субстрат, суперстрат, адстрат).
49. Піджини і «креалізація» (креольські мови). Штучні мови. Поняття про інтерлінгвістику.
50. Специфіка розвитку різних рівнів мовної структури.
51. Розвиток і функціонування мов у різні історичні епохи.
52. Міжнародні мови. Специфіка розвитку мов в останнє століття.
53. Двомовність (білінгвізм) і диглосія.
54. Генеалогічна класифікація мов. Використання порівняльно-історичного методу.
55. З історії генеалогічної класифікації мов.
56. Індоевропейська мовна сім'я.
57. Слов'янські мови.
58. Романські мови. Поняття “народна латина”.
59. Германські мови.
60. Тюркська мовна сім'я.
61. Географія мов різного типу. Поняття лінгвістичної карти. Лінгвістична карта світу.
62. Типологічна (морфологічна) класифікація мов.
63. Флективні мови: мови аналітичного, синтетичного ладу.
64. Ізолюючі (кореневі) мови, аглютинативні мови, інкорпуючі (полісинтетичні) мови.
65. Фінно-угорська мовна сім'я.

Список рекомендованої літератури:

1. Карпенко Ю. О. Вступ до мовознавства / Ю. Карпенко. – К. : Академія, 2006. – 336 с.
2. Кочерган М. П. Вступ до мовознавства : підручник / М. П. Кочерган. – 3-тє вид., стер. – Київ : Академія, 2014. – 302 с. – Бібліогр. : с. 300–302.
3. Левицький А. Е. Вступ до мовознавства. Навчальний посібник / Левицький А. Е., Сингаївська А. В., Славова Л. Л. – К. : Центр навчальної літератури, 2006. – 104 с.
4. Ющук І. П. Вступ до мовознавства / І. Ющук. – К. : Рута, 2000. – 128 с.

